

Dağıtım Bedeline Yapılan Yüzde 16'lık Zam, Faturayı Yüzde 6 Arttırdı...

YENİ YIL MÜJDESİ YİNE ZAM OLDU

Ocak 2021'de yürürlüğe giren elektrik tarifesinde bir önceki tarife göre; abone gruplarına yüzde 6.2 oranında zam yapıldığını açıklayan Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Yönetim Kurulu, asgari yaşam koşullarında aylık tüketimi 230 kWh olan dört kişilik bir ailenin elektrik faturası 20 TL'lik artışla 183.4 TL'ye yükseldiğini açıkladı. Dağıtım bedeline yapılan yüksek oranlı zamlarla birlikte faturalardaki payının yüzde 30'u aştığına işaret edilen açıklamada, konut faturalardaki yıllık zam oranının ise yüzde 12.3 olduğu belirtildi.

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Yönetim Kurulu'nun yeni elektrik tarifesinin Resmi Gazete'de yayınlanması üzerine 1 Ocak 2021 tarihinde gerçekleştirildiği basın açıklamasında, şu bilgilere yer verildi:

"Açıklanan tarifelerin içeriği incelendiğinde, abone gruplarının alçak gerilim veya orta gerilim bağlantısına göre enerji bedellerinin yüzde 1.25 ile 4.36 oranında, tüm abone grupları için dağıtım bedellerinin yüzde 16.04 oranında artırıldığı görülmektedir. Enerji ve dağıtım bedellerinde yapılan bu artışlar ile fatura toplamında bir önceki döneme göre yüzde 6.2 oranında, geçen yılın aynı dönemine göre de yüzde 12.3 oranında zam söz konusu olmuştur. Asgari yaşam koşullarında dört kişilik bir ailenin geçen yılın aynı döneminde 163.4 TL olan mesken tüketim faturası 20 TL'lik artış ile 183.4

TL'ye yükselmiştir."

EPDK tarafından onaylanan Yeşil Tarife'ye göre de; tüm tarife gruplarında 80.2461 Kr/kWh olan enerji bedeli yüzde 5.6 oranında düşülerek 75.7591 Kr/kWh olarak belirlenmiş, buna karşın dağıtım bedelleri yüzde 16 oranında artırılmıştır. Böylelikle Yeşil Tarife'yi tercih eden Tek Terimli Tek Zamanlı alçak gerilim bağlantılı mesken abonesinin normal tarife göre yüzde 57.5 oranında, ticarethane abonesinin yüzde 19 oranında, sanayi abonesinin yüzde 28 oranında ve tarımsal sulama abonesinin yüzde 29.4 oranında daha fazla ödeme yapması gerekmektedir."

Dağıtım Bedelini Neden Artırıyor?

Tarifede dağıtım bedelinin payının yüzde 30'u aştığına işaret edilen açıklamada şu değerlendirmelere yer verildi:

"Tarifeler içindeki dağıtım bedelini oluşturan ancak 1 Ocak 2016 tarihinden bu yana halkımızın bilgisinden gizlenen; dağıtım sistemi kullanım bedeli, kayıp/kaçak bedeli, iletim sistemi kullanım bedeli ve sayaç okuma bedelinden hangisi dağıtım bedelini bu kadar artırmaktadır? Dağıtım bedeli içinde belirleyici oranda paylara sahip olan, dağıtım sistemi kullanımına ilişkin yatırım ve personel maliyetleri mi artmıştır? Yoksa kayıp/kaçak tüketimden kaynaklanan maliyetler mi artmıştır? Faturalara yansıtılan bu giderlerin halkımız tarafından bilinmesi, Elektrik Piyasası Kanunu'nun amaç maddesinde yer alan şeffaflık vurgusu açısından bir zorunluluktur. Ayrıca Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun gereği de tüketicinin yasal hakkıdır. Çünkü, 2018 yılı sonunda mesken faturasındaki dağıtım

Asgari Yaşam Koşullarında 4 kişilik Bir Ailenin Aylık 230 kWh Elektrik Tüketim Faturası

Tarife Bileşenleri	Ocak 2020	Aralık 2020	Ocak 2021	Aralık 2020 Dönemine Göre Artış (%)	Ocak 2020 Dönemine Göre Artış (%)
Birim Enerji Bedeli (Kr/kWh)	34,38	39,2701	39,7629	1,25	15,66
Birim Dağıtım Bedeli (Kr/kWh)	23,0585	21,2381	24,6441	16,04	6,88
Enerji Tutarı (TL)	79,1	90,3	91,5	1,25	15,66
Dağıtım Tutarı (TL)	53	48,8	56,78	16,04	6,88
%1 Enerji Fonu (TL)	0,8	0,9	0,9	1,25	15,66
%2 TRT Payı (TL)	1,6	1,8	1,8	1,25	15,66
%5 BTV (TL)	4	4,5	4,6	1,25	15,66
%18 KDV (TL)	24,9	26,4	28	6,19	12,29
FATURA TOPLAMI (TL)	163,4	172,7	183,4	6,2	12,3

bedeli, fatura toplamının yüzde 22.3 oranına karşılık gelirken günümüzde bu oran 30.9'a yükselmiştir. Yaklaşık iki yıl içinde dağıtım bedelinin tarife içindeki payını artıran maliyet hangi faaliyetten kaynaklanmaktadır. Bu husus merak edilen bir konudur ve 'sözde' şeffaf piyasa yapısına göre EPDK'nın bu konuda kamuoyunu bilgilendirmesi gerekmektedir..”

Zam Şaşırtıcı Değil

Bir buçuk yıl önce enerji sektörünün 47 milyar dolara varan borcu bulunduğu ilişkin bilgilerin kamuoyuna yansıdığına ilişkin hatırlatıldığı açıklamada, şöyle denildi:

“Yürürlüğe giren tarifelerdeki zamlar, adeta 'perşembenin gelişi çarşambadan belliydi' deyişinde olduğu gibi bizleri hiç şaşırtmadı. 2019 yılının yaz aylarında, yaklaşık 1.5 yıl önce

kamuoyuna yansıyan bilgilerde enerji sektörünün 47 milyar dolara varan borç içinde olduğu, bu borcun vadesi gelen 10 milyar dolarlık bölümünün yapılandırıldığı halen hafızalarımızda tazeliğini korumaktadır. Aradan geçen 1.5 yıl içinde döviz kurlarında yaşanan artışları da göz önüne aldığımızda, söz konusu borçların mevcut durumu hakkında bilgimiz olmasa da bu borçların tarifelere yansıtılarak vatandaşların cebinden ödeneceğini anlamak için kahin olmaya da gerek yoktur.

Üretim alt yapısında ithal kaynak bağımlısı olan elektrik sektöründe döviz kaynaklı girdilerin üretim maliyetlerini artırması, amacını aşan ve kaynak aktarmanın yolu olarak kullanılan YEKDEM mekanizmasında üretim şirketlerine yapılan ödemeler, kapasite mekanizması adı altında bazı

santrallara yapılan destek ödemeleri ve alım garantileri kapsamında kömür santrallarına yapılan ödemeler doğaldır ki tarifeler aracılığı ile vatandaşlarımızın faturalarına yansıtılmaktadır.”

Özelleştirme ve serbestleştirme adı altında yürütülen enerji politikaların, sürekli zam doğurduğuna işaret edilen açıklamada, “Elektrik Mühendisleri Odası olarak; tarife dönemlerinde yapılan can yakıcı zamların sona ermesi veya zam yapılmadığı ifade edilen dönemlerde de şirketlerin kamu kaynakları ile finanse edilerek yapılan gizli zamların son bulması için özelleştirme politikalarından bir an önce vazgeçilerek, toplumsal çıkarları önceleyen kamusal politikalarının hayata geçirilmesinin önemini bir kez daha vurgulamak istiyoruz” ifadeleriyle tamamlandı.